

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
25 червня 2026 року,
протокол № 13.

Т.в.о. ректора, голова вченої ради
університету, доктор юридичних наук,
професор

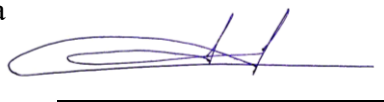
Олег ОМЕЛЬЧУК

25 червня 2026 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЗАХИСТ ПРАВ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ
В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
Освітня програма «Магістр права»**

РОЗРОБНИК:

Професорка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, доцентка
17 червня 2026 року

Роксолана ІВАНОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
17 червня 2026 року, протокол № 13.

Завідувачка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, доцентка
17 червня 2026 року

Світлана ЛОЗІНСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
18 червня 2026 року

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
18 червня 2026 року

Віктор ЗАХАРЧУК

Рішення методичної ради університету
18 червня 2026 року, протокол № 8.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління, доцентка
18 червня 2026 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	– 4
2.	Програмні компетентності і заплановані результати навчання	– 4
3.	Програма навчальної дисципліни	– 5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
	4.2. Аудиторні заняття	– 8
	4.3. Самостійна робота студентів	– 8
5.	Методи навчання та контролю	– 8
6.	Схема нарахування балів	– 9
7.	Рекомендовані джерела	– 9
	7.1. Основні джерела	– 9
	7.2. Допоміжні джерела	– 10
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 11

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	– D8 Право
3. Назва спеціалізації	– немає
4. Назва дисципліни	– Захист прав в мережі Інтернет в Україні та Європейському Союзі
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– другий
7. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– магістр
8. Загальний обсяг вивчення дисципліни (кредитів ЄКТС / годин)	– 3 / 90
9. Форма семестрового контролю	– залік
10. Місце дисципліни в логічній схемі: дисципліна пов'язана з такими навчальними дисциплінами:	– Україна в міжнародному правовому вимірі; Проблеми нормотворення та правозастосування; Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод; Практика забезпечення конституційних прав людини; Юридичний супровід економічної діяльності; Діджиталізація та інформаційні технології у правозастосовній діяльності;
11. Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Програмні компетентності і заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті. Спеціальні компетентності СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи і правозастосування в Україні. СК 4. Здатність аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем із правовою системою України. СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та процесі застосування інститутів публічного і приватного права.
---	---

	СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
Програмні результати навчання	РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові ресурси, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи. РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно використовувати інформацію для наукової і практичної діяльності. РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем із правовою системою України на основі сучасних правових доктрин, цінностей і принципів функціонування права. РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-правові засади захисту прав людини в мережі Інтернет

Поняття цифрових прав людини та їх місце в системі основоположних прав і свобод. Інтернет як простір реалізації прав людини. Правова природа цифрового середовища. Особливості правового регулювання мережі Інтернет у міжнародному, європейському та національному праві. Основні принципи функціонування цифрового середовища. Верховенство права, повага до прав людини та принцип технологічної нейтральності у цифровому просторі.

Міжнародні стандарти захисту прав людини в Інтернеті. Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Практика Європейського суду з прав людини щодо цифрових прав людини. Правові акти Ради Європи у сфері цифрового врядування та захисту прав людини.

Правове регулювання цифрового простору в Європейському Союзі. Основні напрями цифрової політики ЄС. Значення цифрової трансформації для забезпечення прав людини. Гармонізація законодавства України із законодавством Європейського Союзу у сфері цифрового права.

Поняття цифрової безпеки, цифрової довіри та цифрової відповідальності. Баланс між захистом прав людини, інформаційною безпекою та публічними інтересами держави. Перспективи розвитку цифрових прав у сучасному інформаційному суспільстві.

Тема 2. Право на повагу до приватного життя та захист персональних даних у мережі Інтернет

Поняття права на приватність у цифровому середовищі. Право на повагу до приватного і сімейного життя в системі прав людини. Персональні дані як об'єкт правового захисту. Основні принципи обробки персональних даних. Правові підстави обробки персональних даних. Права суб'єктів персональних даних та обов'язки володільців і розпорядників персональних даних.

Європейські стандарти захисту персональних даних. Загальний регламент Європейського Союзу про захист даних (GDPR). Законодавство України у сфері захисту персональних даних. Практика Європейського суду з прав людини та Суду Європейського Союзу щодо забезпечення права на приватність. Транскордонна передача персональних даних та міжнародне співробітництво у сфері їх захисту.

Тема 3. Свобода вираження поглядів та доступ до інформації в цифровому середовищі

Поняття свободи вираження поглядів у мережі Інтернет. Право на отримання, поширення та використання інформації. Межі реалізації свободи слова у цифровому просторі. Законні обмеження свободи вираження поглядів. Протидія мові ворожнечі, дезінформації, маніпулятивному контенту та незаконному поширенню інформації.

Правове регулювання діяльності цифрових платформ. Відповідальність постачальників цифрових послуг та соціальних мереж. Європейські стандарти модерації контенту. Практика Європейського суду з прав людини щодо свободи слова в Інтернеті. Баланс між свободою вираження поглядів та захистом інших прав людини.

Тема 4. Правове регулювання цифрових платформ та електронних комунікацій

Поняття цифрових платформ, інформаційних посередників та постачальників цифрових послуг. Особливості функціонування соціальних мереж, маркетплейсів, пошукових систем та хмарних сервісів. Законодавство України та Європейського Союзу щодо цифрових послуг.

Правове регулювання електронних комунікацій. Захист користувачів електронних комунікаційних послуг. Відповідальність цифрових платформ за незаконний контент. Особливості правового статусу великих онлайн-платформ. Забезпечення прозорості алгоритмів та цифрових сервісів.

Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет

Особливості здійснення та захисту прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі. Авторське право і суміжні права в мережі Інтернет. Використання цифрового контенту. Ліцензування цифрових об'єктів. Захист комп'ютерних програм, баз даних та цифрових творів.

Правові механізми боротьби з онлайн-піратством. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті. Європейські стандарти захисту цифрового контенту. Практика Суду Європейського Союзу щодо авторського права в цифровому середовищі.

Тема 6. Кібербезпека та захист прав людини у цифровому просторі

Поняття кібербезпеки та кіберстійкості. Основні загрози цифровому середовищу. Кіберзлочинність та її вплив на права людини. Правове забезпечення кібербезпеки в Україні та Європейському Союзі. Основні міжнародні стандарти у сфері кібербезпеки.

Правове регулювання реагування на кіберінциденти. Захист критичної інформаційної інфраструктури. Повноваження державних органів у сфері кібербезпеки. Співробітництво України з Європейським Союзом та міжнародними організаціями у сфері кібербезпеки.

Тема 7. Захист прав людини при використанні штучного інтелекту та цифрових технологій

Поняття штучного інтелекту та його правове регулювання. Використання систем штучного інтелекту у публічній та приватній сферах. Основні ризики для прав людини при застосуванні алгоритмічних систем. Забезпечення прозорості, недискримінації та підзвітності автоматизованих рішень.

Європейський підхід до регулювання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту у правозастосуванні, державному управлінні та судочинстві. Захист персональних даних при застосуванні систем штучного інтелекту. Етичні стандарти цифрових технологій.

Тема 8. Захист прав дітей та вразливих категорій осіб у мережі Інтернет

Особливості реалізації прав дітей у цифровому середовищі. Захист дітей від незаконного контенту та онлайн-насилства. Правові механізми запобігання кібербулінгу, сексуальній експлуатації дітей та іншим цифровим загрозам.

Правове регулювання діяльності цифрових платформ щодо забезпечення безпеки дітей. Захист прав осіб з інвалідністю та інших вразливих категорій користувачів цифрових сервісів. Міжнародні стандарти та практика Європейського Союзу щодо захисту дітей у цифровому просторі.

Тема 9. Судовий захист прав людини у мережі Інтернет

Способи захисту порушених прав у цифровому середовищі. Юрисдикція судів у спорах, пов'язаних із використанням мережі Інтернет. Особливості доказування у цифрових спорах. Електронні докази та їх використання у судовому процесі.

Практика Європейського суду з прав людини та Суду Європейського Союзу щодо захисту цифрових прав людини. Судова практика Верховного Суду України. Альтернативні способи вирішення цифрових спорів. Перспективи розвитку міжнародного співробітництва у сфері захисту прав людини в мережі Інтернет.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Інд. завд.	СРС	Усього	Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Інд. завд.	СРС
1	Теоретико-правові засади захисту прав людини в мережі Інтернет	8	1	1	—	—	6	8	—	—	—	—	8
2	Право на повагу до приватного життя та захист	10	2	2	—	—	6	10	2	—	—	—	8

	персональних даних у мережі Інтернет												
3	Свобода вираження поглядів та доступ до інформації в цифровому середовищі	8	2	2	–	–	4	8	2	1	–	–	5
4	Правове регулювання цифрових платформ та електронних комунікацій	10	2	4	–	–	4	10	2	1	–	–	7
5	Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет	8	2	2	–	–	4	8	–	–	–	–	8
6	Кібербезпека та захист прав людини у цифровому просторі	12	4	4	–	–	4	12	2	2	–	–	8
7	Захист прав людини при використанні штучного інтелекту та цифрових технологій	8	2	2	–	–	4	8	2	2	–	–	4
8	Захист прав дітей та вразливих категорій осіб у мережі Інтернет	8	2	2	–	–	4	8	–	–	–	–	8
9	Судовий захист прав людини у мережі Інтернет	18	1	1	–	–	16	18	2	–	–	–	16
	Всього годин	90	18	18	–	–	54	90	10	6	–	–	74

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає опрацювання завдань до кожної теми та виконання індивідуальних завдань.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів, а також порядок здобуття балів за самостійну роботу визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських (практичних) заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань;
- 3) складання та розгляд окремих процесуальних документів.

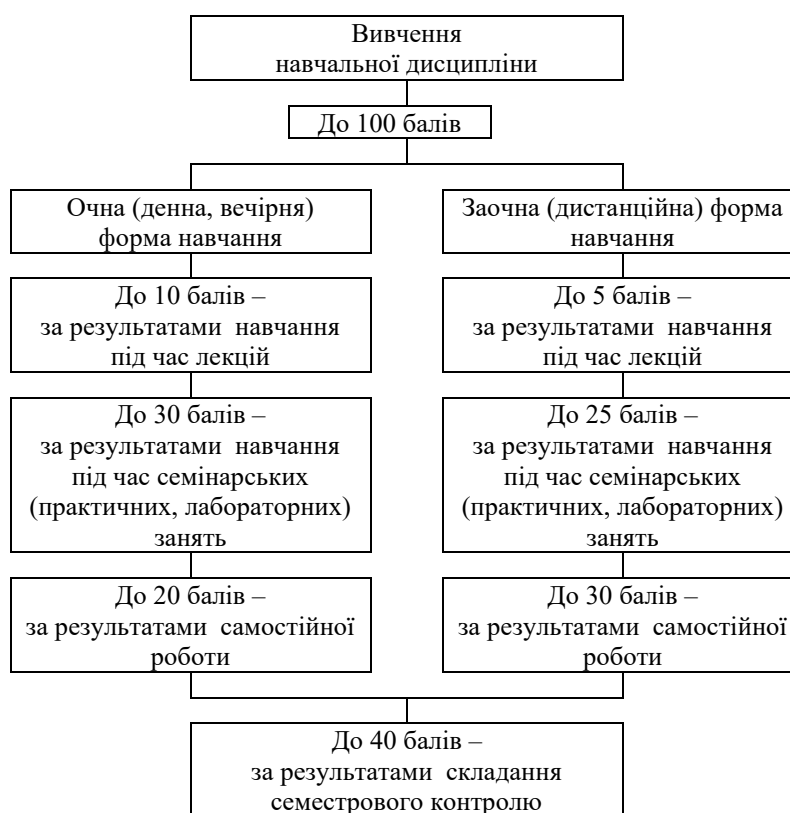
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:

- 1) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;
- 2) перевірка виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 3) складання та обговорення окремих процесуальних документів за ситуативними завданнями;
- 4) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залікова оцінка виставляється на підставі результатів поточного оцінювання або складання заліку, який проводиться у формі тестування. У випадку необхідності проведення заліку онлайн, він проводиться у формі тестування із застосуванням комп'ютерних технологій в режимі реального часу.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів визначаються у силабусі з дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Конвенція Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (Convention 108+). URL: <https://www.coe.int/en/web/data->

[protection/convention108-and-protocol](#)

4. Закон України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
5. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
6. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
7. Закон України «Про електронні комунікації» від 16 грудня 2020 року № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
8. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
9. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 1 грудня 2022 року № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
10. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council (General Data Protection Regulation – GDPR). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>
11. Regulation (EU) 2022/2065 on a Single Market for Digital Services (Digital Services Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>
12. Regulation (EU) 2022/1925 on Contestable and Fair Markets in the Digital Sector (Digital Markets Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>
13. Directive (EU) 2022/2555 on measures for a high common level of cybersecurity across the Union (NIS2 Directive). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>
14. Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (AI Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>
15. European Union Agency for Cybersecurity (ENISA). Threat Landscape Reports. URL: <https://www.enisa.europa.eu/publications>
16. European Data Protection Board. Guidelines. URL: <https://www.edpb.europa.eu>

17. 7.2. Допоміжні джерела

18. Bygrave L. A. *Data Privacy Law: An International Perspective*. Oxford University Press, 2023.
19. Kuner C., Bygrave L., Docksey C. (eds.). *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*. Oxford University Press, 2020.
20. Pollicino O., De Gregorio G. *Constitutional Challenges in the Algorithmic Society*. Cambridge University Press, 2022.
21. Craig P., de Búrca G. *EU Law: Text, Cases and Materials*. 8th ed. Oxford University Press, 2025.
22. European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). *Fundamental Rights Report 2025*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025.
23. European Commission. *Shaping Europe's Digital Future*. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu>
24. Council of Europe. *Guide to the Case-Law of the European Convention on Human Rights. Article 8 – Right to Respect for Private and Family Life*. URL: <https://www.echr.coe.int>
25. Council of Europe. *Guide to the Case-Law of the European Convention on Human Rights. Article 10 – Freedom of Expression*. URL: <https://www.echr.coe.int>
26. European Court of Human Rights. *Factsheets on New Technologies, Internet and Personal Data Protection*. URL: <https://www.echr.coe.int>
27. European Data Protection Supervisor. *Annual Report 2025*. URL: <https://www.edps.europa.eu>
28. European Commission. *Digital Decade Policy Programme 2030*. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu>

29. United Nations. *The Right to Privacy in the Digital Age*. URL: <https://www.ohchr.org>
30. OECD. *Digital Economy Outlook 2024*. Paris: OECD Publishing, 2024.
31. World Economic Forum. *Global Cybersecurity Outlook 2025*. URL: <https://www.weforum.org>
32. Lessig L. *Code: Version 2.0*. New York: Basic Books, 2006. URL: <https://codev2.cc>
33. Solove D. J. *Understanding Privacy*. Harvard University Press, 2008.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <https://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <https://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <https://www.supreme.court.gov.ua> – Офіційний сайт Верховного Суду.
5. <https://www.court.gov.ua> – Веб-портал «Судова влада України».
6. <https://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора.
7. <https://www.npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України.
8. <https://www.nbu.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.